

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/357/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615205696
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3615205696.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Alice Beňovej v spore žalobcu D. s.r.o., so sídlom P., V. O. I XX/A, S.: XX XXX XXX, proti žalovanému L. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., V. T. XXX/X, o zaplatenie 1427,61 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 15. marca 2017, č.k. 6C/346/2015-85 takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol a rozhodol, že žalovanému proti žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v pomere 100 % úspechu vo veci. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 10.11.2015 domáhal, aby súd uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 1427,61 eur, úrok z úveru vo výške 11,90% p.a. zo sumy 901,09 eur od 05.11.2014 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8,75 % p.a. zo sumy 901,09 eur od 05.11.2014 do zaplatenia, a trovy konania. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere na čl. 5-13 vrátane obchodných podmienok súd zistil, že žalovaný dňa 06.12.2011 uzavrel s právnym predchodcom žalobcu Z. N., a.s. ako veriteľom zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. č. XXXXXXXXXXXR. Veriteľ sa zaviazal poskytnúť dlžníkovi - žalovanému finančné prostriedky formou spotrebiteľského úveru do výšky úverového limitu 1000,- eur s možnosťou čerpania do 06.01.2011. Bol dohodnutý úrok 11,90% p.a., RPMN 22,20%. Úver bol povinný splatiť v 48 mesačných splátkach so splatnosťou 12. deň v mesiaci. Prvá splátka bola splatná 12.01.2012 a posledná 12.12.2015. Súd na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že dňa 06.12.2011 došlo medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Predmetná zmluva má taktiež charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 Občianskeho zákonníka, keďže právny predchodca žalobcu zmluvu uzatváral v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný je v nej identifikovaný ako fyzická osoba - nepodnikateľ menom a priezviskom, bydliskom a rodným číslom, zo zmluvy nevyplýva a žalobca v konaní ani netvrdil, že by bola zmluva uzatváraná zo strany žalovaného na účely výkonu jej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa na daný právny vzťah použije prednostne to ustanovenie Občianskeho zákonníka, ktoré je pre spotrebiteľa výhodnejšie oproti úprave v inom právnom predpise a v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka neplatnými sú také dojednania v spotrebiteľských zmluvách, ktoré obchádzajú ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách výhodnejšie pre spotrebiteľa. Súd teda na predmetnú spotrebiteľskú zmluvu aplikoval aj ustanovenia o premlčaní podľa Občianskeho zákonníka. Skutočnosť, že žalobca následne nadobudol pohľadávku nemení spotrebiteľský charakter zmluvy. Ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. je špeciálnym ustanovením k ustanoveniu § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a je potrebné ho aplikovať prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorým je aj nárok uplatnený v tomto konaní. Keďže žalobcom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd v zmysle

§ 5b zákona č. 250/2007 Z. z. povinný z úradnej povinnosti skúmať, či nedošlo k premlčaniu uplatneného nároku, a teda prihliadnuť na premlčanie ex offa, teda aj bez toho, aby sa žalovaný premlčania dovolával v zmysle Občianskeho zákonníka. Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané čo napokon vyplýva aj z obchodných podmienok, že medzi zmluvnými stranami bola uzavretá aj dohoda, v zmysle ktorej mohol právny predchodca žalobcu pre nezaplatenie niektorej zo splátok včas, vyhlásiť predčasnú splatnosť celého dlhu a žiadať zaplatenie celej pohľadávky. Toto skutkové zistenie nebolo medzi účastníkmi konania sporné, keď žalobcom bolo tvrdené a žalovaným nepopreté. Právny predchodca preukázal písomnou výzvou, ktorú adresoval žalovanému po predchádzajúcich písomných výzvach, že dlh zosplatnil, čo tiež nie je nikým rozporované. Z prehľadu splátok a úhrad mal súd ďalej za preukázané, na úhradu úveru je naposledy evidovaná platba v mesiaci júl 2012 v sume 10,87 eur, už počnúc mesiacom júl 2012 vniká žalovanému dlh vo výške 63,91 eur, ktorý sa následne mesačne zvyšuje aj po zosplatnení. Vzhľadom na uvedené, vychádzajúc z ustanovenia § 101, § 103 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, mal súd za to, že premlčacia doba ohľadom celého dlhu začala plynúť 12.07.2012, t. j. odo dňa nasledujúceho po splatnosti prvej nesplnenej splátky, pre ktorú mohol žalobca vyhlásiť predčasnú splatnosť celého dlhu (hoci zosplatniť dlh mohol až po troch mesiacoch omeškania 12.10.2012). Začiatok plynutia premlčacej doby zákon stanovuje objektívne, t. j. odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, nezávisí teda od subjektívnych okolností, teda od toho, či oprávnený subjekt vedel alebo nevedel o svojom práve. Keďže premlčacia doba uplynula najneskôr 12.07.2015 a žaloba bola doručená súdu až 10.11.2015, súd dospel k záveru, že celý nárok žalobcu je premlčaný, a preto žalobu zamietol. Pretože bol žalovaný v konaní úspešný v celom rozsahu, súd mu priznal nárok na náhradu trov konania v pomere 100 % úspechu vo veci podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a jeho žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Dôvodil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. h), f) CSP. Namietal nesprávny právny názor súdu prvej inštancie o premlčaní jeho uplatneného nároku. Citoval ustanovenie § 101, § 103, § 53 ods. 9 Obč. zákonníka a namietal, že súd prvej inštancie nesprávne považoval za začiatok plynutia premlčacej doby ohľadom celého dlhu dátum 12.07.2012, t.j. okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo veriteľ využíva. Namietal, že pre prvoinštančný súd nebol rozhodujúci dátum skutočného zosplatnenia, ani skutočnosť, že ku dňu 12.07.2012 veriteľ nemohol de facto takúto splatnosť vyhlásiť. Uviedol, že právo žalobcu sa mohlo vykonať prvýkrát deň po zosplatnení celej pohľadávky, keďže do tohto dátumu pohľadávka nebola splatná. Od tohto dátumu počíta žalobca premlčaciu dobu. Preto nie je možné stotožniť sa s názorom súdu, že premlčacia doba plynie od 12.07.2012, keď premlčacia doba začala plynúť podľa jeho názoru od 13.11.2012. Žaloba bola doručená súdu 10.11.2015 a teda uplatnil právo pri zachovaní trojročnej premlčacej doby. Navyše, dohoda strán sporu obsiahnutá v čl. 9 ods. 9.1. citovaných obchodných podmienok Z. nie je uzavretá v zmysle § 565 Obč. zákonníka, ide o osobitnú dohodu medzi zmluvnými stranami. Vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru nebolo vykonané na základe § 565 Obč. zákonníka, ale na základe odlišnej dohody zmluvných strán. Ust. § 565 Obč. zák. neupravuje právo spotrebiteľa, ale právo veriteľa, ktoré môže veriteľ využiť, len ak je to vopred dohodnuté, čo v tomto prípade nebolo. Z výpisu mesačného prehľadu platobnej disciplíny vyplýva, že žalovaný bol nepretržite v omeškaní, a to od júla 2012. Žalobca, resp. jeho právny predchodca uvedený stav omeškania toleroval až do novembra 2012, kedy vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Pôvodný veriteľ, ako bankový subjekt, v súlade s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. zosplatnil pohľadávku pri zachovaní 90-denného nepretržitého omeškania žalovaného. So zosplatnením pohľadávky nevyčkával a z jeho postupu je zrejmé, že pohľadávku zosplatnil ihneď ako mohol. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za extrémne nespravodlivé v rozpore so zmyslom a účelom zákona a v rozpore s požiadavkou ústavne konformného výkladu právnych predpisov. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je podľa jeho názoru založené na populárnom, avšak v tomto prípade neadekvátnom a účelovom argumente ochrane spotrebiteľa, resp. slabšej zmluvnej strany. Súd prvej inštancie však ignoroval dohodu strán sporu o spôsobe vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a na skutkový stav aplikoval nesprávnu právnu normu. Skutočnosť, že žalobca toleroval omeškanie žalovaného, súd pričítal žalobcovi nepochopiteľne na škodu.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej

inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

5. Jediným dôvodom zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie bolo premlčanie uplatnenej pohľadávky, ku ktorému súd prvej inštancie prihladal ex offo podľa v tom čase účinného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Dňa 07.02.2018 však Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci PL. ÚS 11/2016 vyhlásil nález, podľa ktorého ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ustanovenie, ktoré nie je v súlade s ústavou, stráca účinnosť dňom uverejnenia nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (čl. 125 ods. 3, ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky).

6. V čase vyhlásenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie bolo ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinné. Napriek tomu nález Ústavného súdu Slovenskej republiky treba vnímať tak, že ním bol vyhlásený od počiatku existujúci nesúlad napadnutého ustanovenia s Ústavou Slovenskej republiky. Nález ústavného súdu - okrem toho, že je právnym dôvodom neúčinnosti nesúladného ustanovenia zákona (ex nunc, od publikovania nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky) - predstavuje tiež interpretáciu dotknutých ustanovení ústavy (v tomto prípade čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) v tom zmysle, že ich treba vykladať inak, než ich vyložil zákonodarca pri prijímaní nesúladného ustanovenia zákona (v tomto prípade to znamená, že prihládanie na premlčanie bez námietky strany je v rozpore s týmito ustanoveniami ústavy). Súdy sú pri rozhodovaní viazané nielen zákonom, ale aj ústavou (čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Teda postup súdu prvej inštancie, ktorý v prejednávanej veci použil ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, bol síce v súlade s vtedy účinným zákonom, avšak v rozpore s ústavou, konkrétne s vtedy účinnými ustanoveniami čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Takýto protiústavný postup (aj keď išlo o postup v zmysle zákona) predstavuje porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

7. Odvolací súd dáva do pozornosti aj uznesenie (zjednocujúce stanovisko) pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11.10.2006, sp. zn. PLz. ÚS 1/06, kde bola riešená otázka okamihu hmotnoprávných účinkov nálezu ústavného súdu a kde ústavný súd okrem iného konštatoval, že hmotnoprávne účinky nálezu vo vzťahu ku konaniam, ktoré ešte neboli právoplatne skončené, nastávajú ex tunc, teda na ustanovenie zákona, ktoré bolo v nesúlade s ústavou, sa hľadí, akoby nebolo nikdy súčasťou právneho poriadku.

8. Aj keď žalobca v odvolaní priamo nenamietal nesprávnosť tohto postupu súdu prvej inštancie (netvrdil, že ex offo prihládanie na premlčanie je v rozpore s ústavou), namietal, že jeho pohľadávka nemohla byť ku dňu podania žaloby premlčaná. Pokiaľ by súd prvej inštancie neaplikoval ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., bez vznesenia námietky premlčania druhou stranou by musel vec posúdiť de facto rovnako, ako keby k premlčaniu nedošlo - teda tak, ako tvrdil žalobca v odvolaní (aj keď z iných dôvodov).

9. Aplikácia protiústavného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. súdom prvej inštancie v danej veci, predstavuje nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, preto aj keď súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie, tak toto vyhodnocoval len v rozsahu potrebnom pre zistenie premlčania. Bol preto daný dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. V ďalšom konaní súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, vyvodí z vykonaného dokazovania skutkové zistenia v takom rozsahu, aby mohli byť po ich právnom posúdení podkladom pre rozhodnutie o predmete sporu v zmysle podanej žaloby žalobcu, pričom sa vysporiada aj s námietkami žalobcu, ktoré uviedol v podanom odvolaní.

11. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie znova rozhodne o trovách prvoinštančného konania, ako aj o trovách odvolacieho konania /§ 396 ods. 3 CSP/.

12. Toto rozhodnutie bolo senátom krajského súdu prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).